

МОЗ України
НУОЗ України імені П. Л. Шупика

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію викладання
навчальних дисциплін
англійською мовою у НУОЗ
України імені П. Л. Шупика

№ _____

м. Київ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Протокол від 14.02.2024 № 2

Уведено в дію
Наказ НУОЗ України
імені П. Л. Шупика

15.02.2024 № 676

Вступ

Цей документ визначає концептуальні засади впровадження державної політики щодо підтримки розвитку та застосування англійської мови у вищій освіті в Україні в НУОЗ України імені П.Л. Шупика. Україна підтвердила свій європейський вибір і зовнішньополітичний вектор (Конституція України), прихильність до європейської інтеграції та глобалізації (Угода про Асоціацію між Україною та ЄС, членство в Європейському просторі вищої освіти, Європейському науковому просторі, інших міжнародних інституціях, партнерствах і співробітництвах). Україна визначає вищу освіту двигуном соціальної трансформації, а англійську мову – ключовою компетентністю в умовах інтеграції та глобалізації економіки, інструментом міжнародного спілкування, засобом приєднання до європейського освітнього, наукового та професійного простору, умовою ефективної інтеграції та фактором економічного зростання країни.

Важливість англійської мови для розширення освітніх і професійних можливостей людини визнається Україною й відображена в низці національних стратегій та ініціатив:

- визнання необхідності забезпечити конкурентоспроможність українських науковців і випускників на національному та міжнародному рівнях;
- прагнення до інтернаціоналізації вищої освіти;
- участь у програмах академічної та освітньої інтеграції в межах ЄС;
- обов'язковість вивчення англійської мови в початкових та середніх освітніх закладах;
- вивчення та застосування досвіду проекту «Англійська для університетів», спрямованого на підтримку запровадження та поширення в університетах англійської мови професійного спрямування, викладання фахових дисциплін англійською мовою;
- прийняття Національної рамки навчальної програми з англійської мови професійного спрямування для використання в закладах вищої освіти (ЗВО) України;

- поширення Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR) для визначення рівня володіння англійською мовою в Україні;
- визначення вивчення іноземних мов, передусім англійської, пріоритетом внутрішньої політики в стратегічних документах України. Так, Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» в межах «Програми популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі» передбачає підписання інституційної спроможності для здійснення міжнародних стратегічних комунікацій; збільшення та оптимізації присутності України на міжнародних заходах і майданчиках; присутності в міжнародному академічному, культурному та громадському середовищі.

1 Загальні положення

1.1 Положення про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою у НУОЗ України імені П. Л. Шупика (далі – Положення) є нормативним документом, який визначає систему організаційно-управлінських, методичних та заохочувальних заходів, метою яких є підвищення рівня володіння англійською мовою шляхом вивчення фахових навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти очної (денної, вечірньої), заочної (дистанційної) форми здобуття освітньо-наукового рівня в межах освітніх та освітньо-наукових програм.

1.2 Положення розроблене відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів, які регламентують діяльність НУОЗ України імені П. Л. Шупика, у тому числі: законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України (Наказ МОН № 898 від 25.07.2023 р.), рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 25.06.2019 № 5/1-4 «Про концептуальні засади державної політики щодо англійської мови у вищій освіті»; стандартів вищої освіти; Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR); Статуту НУОЗ України імені П. Л. Шупика, Стратегії розвитку та Стратегічного плану розвитку НУОЗ України імені П. Л. Шупика до 2028 року, Положення про організацію освітнього процесу у НУОЗ України імені П. Л. Шупика, Політики в області якості НУОЗ України імені П. Л. Шупика, інших нормативно-правових актів з питань освіти, а також наказів НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

1.3 Положення укладено з метою розширення комунікативних та мовних компетентностей осіб, які навчаються, як інструмента міжнародного спілкування, засобу приєднання до європейського освітнього, наукового та професійного простору, невіддільної складової забезпечення академічної мобільності та інтернаціоналізації освітнього процесу в цілому.

1.4 Положення розміщується на офіційному вебсайті НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

2 Особливості організації освітнього процесу при вивченні навчальних дисциплін англійською мовою та їх навчально-методичне забезпечення

2.1 Освітні програми магістерського та освітньо-наукового рівнів можуть передбачати вивчення як обов'язкових, так і вибіркових навчальних дисциплін англійською мовою, у т.ч. виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів з цих дисциплін, за умови, що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою на рівні не нижчому B2 та наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.

2.2 Навчально-методичне та інформаційне забезпечення фахових дисциплін, які викладаються англійською мовою, має включати: робочу програму, зокрема силабус, навчальної дисципліни українською та англійською мовами, які розроблені та затверджені відповідно до вимог нормативної бази НУОЗ України імені П. Л. Шупика; методичний комплекс (конспект лекцій, презентацій до лекцій, вказівки до аудиторних занять, виконання індивідуальних завдань тощо, які розроблені та затверджені відповідно до вимог нормативної бази НУОЗ України імені П. Л. Шупика) англійською мовою.

2.3 Рівень знань з англійської мови здобувача вищої освіти не може бути підставою для зниження підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

2.4 При повторному складанні іспиту з навчальної дисципліни, яку здобувач вищої освіти вивчав англійською мовою, контрольний захід проводиться англійською мовою.

3 Вимоги до науково-педагогічних працівників, які реалізують освітній процес англійською мовою

3.1 До вимог, встановлених відповідною нормативною базою щодо освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, у разі здійснення ними викладання навчальних дисциплін та/або керівництво кваліфікаційними роботами англійською мовою, додається вимога знання англійської мови не нижче рівня B2, підтверджене щонайменше одним з наступних документів, а саме: сертифікатом або іншим документом, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; кваліфікаційним документом (документ про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчує кваліфікацію з англійської мови; та виконання щонайменше однієї з таких вимог, як: наявність публікації англійською мовою у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та/або Web of Science; наявність міжнародного професійного та мовного досвіду (стажування, викладання в країні, що входить в Організацію економічного співробітництва та розвитку або в Європейський Союз); участь у роботі міжнародної наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведених у країнах, що

входить в Організацію економічного співробітництва та розвитку або в Європейський Союз, робоча мова яких – англійська.

3.2 Викладачі, які розпочинатимуть викладання навчальних дисциплін англійською мовою вперше або мають низький та/або гірший рівень оцінювання за результатами опитування студентів, що вивчали дисципліни відповідного викладача англійською мовою, мають пройти додаткову атестацію за результатами якої приймається рішення щодо допуску їх до викладання англійською мовою, що може проходити у вигляді: – додаткового іспиту з англійської мови, що проводиться кафедрою мовної підготовки та гуманітарних дисциплін; – відкритого заняття з відповідної дисципліни англійською мовою або в інших формах відповідно до встановленого порядку атестації; – сертифікат про складання єдиного вступного іспиту з англійської мови (не нижче ніж 160 балів).

3.3 Відділ по роботі з іноземними студентами спільно з кафедрою мовної підготовки та гуманітарних дисциплін НУОЗ України імені П. Л. Шупика забезпечують реалізацію необхідних заходів щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з урахуванням сучасних методик викладання, зокрема організацію курсів з вивчення англійської мови.

3.4 Зазначені в пунктах 3.1-3.2 положення вимоги не поширюються на іноземних науково-педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників без громадянства, для яких англійська мова є рідною.

4 Навчально-методична робота щодо впровадження та використання англійської мови в навчальній формі навчання

4.1 У НУОЗ України імені П. Л. Шупика наказом ректора створюється навчально-методична експертна комісія (далі – Комісія) у складі проректорів, керівників навчальних структурних підрозділів, завідувачів кафедр, науково-педагогічних працівників кафедр, які володіють англійською мовою.

4.2 Комісія розглядає тексти лекцій та методичних розробок, які підготовлені викладачами кафедр згідно з Орієнтовною схемою складання методичних вказівок до практичних занять для слухачів, які навчатимуться англійською мовою та отримали позитивне рішення експертів; проводить остаточне затвердження матеріалів кафедри та оформляє подання, яке є підставою для оплати праці виконавцям та рецензентам. Рецензентами методичних рекомендацій виступають працівники кафедри мовної підготовки та гуманітарних дисциплін за відповідним дорученням завідувача кафедри.

4.3 Комісія має право, на підставі апробації матеріалів у навчальній роботі кафедри, а також анонімного опитування слухачів, рекомендувати окремі навчально-методичні матеріали до видання згідно з діючими нормативними документами.

4.4 Члени Комісії, завідувач відділу по роботі з іноземними студентами, проводять поточний контроль якості викладання дисциплін англійською мовою, результати якого відображають в акті перевірки якості проведеного навчального заняття.

4.5 Секретар Комісії зобов'язаний своєчасно попереджати виконавців про план заходів та рішення Комісії, організувати та здійснювати взаємозв'язки між виконавцями, брати участь у її засіданнях та оформленні документації.

4.6 Кафедри під керівництвом завідувачів:

1) готують робочі навчальні програми з дисципліни, календарно-тематичні плани навчальних занять, методичне забезпечення для проходження навчальних курсів та інші навчально-методичні матеріали англійською мовою;

2) постійно вдосконалюють навчально-методичну базу кафедри щодо викладання англійською мовою шляхом формування замовлень на придбання англійських підручників, перекладу та видання власних навчальних посібників англійською мовою, створення та поповнення на кафедрі комп'ютерних баз даних, програм, бібліотек дисків, відео – та аудіо матеріалів відповідної клінічної спеціалізації, вирішують питання матеріального забезпечення процесу навчання;

3) визначають відповідального за навчально-методичне забезпечення англійського викладання з числа *викладачів*, що досконало володіють англійською мовою, який здійснює контроль за підготовкою навчально-методичних матеріалів на кафедрі; перевіряє відповідність матеріалів робочим навчальним планам, дотримання вимог до оформлення, звертає увагу на правильність використання медичної термінології, відповідність її до міжнародних стандартів, дає письмовий висновок щодо дотримання вказаних вимог та передає матеріали секретарю Комісії не пізніше як за 2 місяці до початку занять слухачів; координує всю діяльність, яка пов'язана з англійською формою навчання слухачів;

4) куратор, який здійснює кафедральну роботу із слухачем, отримує надбавку до посадового окладу у розмірі, який встановлюється відповідним наказом ректора НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Під час курації керується Положенням про куратора іноземного громадянина, що навчається в НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

5) завідувач кафедри мовної підготовки та гуманітарних дисциплін визначає фахівців з числа найбільш досвідчених працівників кафедри (рецензенти), які здійснюють контроль методичних матеріалів з мовленнєвої точки зору і відповідність їх українській версії. Висновок про можливість використання матеріалів для викладання англійською мовою рецензент передає Комісії або фіксує в письмовій формі зауваження та пропозиції щодо усунення недоліків та передає на кафедру для доопрацювання. Рецензенти отримують додаткове матеріальне заохочення, розмір якого визначається відповідним наказом ректора НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

4.7 Завідувач наукової бібліотеки організовує придбання НУОЗ України імені П. Л. Шупика англійських посібників, підручників, довідників, атласів згідно з замовленнями завідувачів кафедр та погодженням з ректором; надає можливість використовувати обладнання наукової бібліотеки для самостійної роботи здобувачів освіти англійської форми навчання.

5 Вимоги до здобувачів вищої освіти, які допускаються до вивчення навчальних дисциплін англійською мовою

5.1 Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «магістр» допускаються до вивчення фахової дисципліни англійською мовою, якщо мають щонайменше один з наступних документів, а саме: сертифікат вступного іспиту з англійської мови (не нижче ніж 140 балів); сертифікат IELTS, TOEFL, Cambridge English Language Assessment або інший, який визначений МОН України, що засвідчує володіння англійською мовою відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти на рівні не нижче B1; відомість успішності з оцінкою на рівні не нижче ніж «добре» за національною шкалою («С» за шкалою ECTS) з навчальної дисципліни «Англійська мова професійного спрямування» або «Іноземна мова професійного спрямування» (для всіх спеціальностей освітнього ступеня «магістр» або навчальної дисципліни іншомовної підготовки вільного вибору відповідно до рівня мовної підготовки середній (B1).

5.2 Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» допускаються до вивчення навчальних дисциплін англійською мовою, якщо це засвідчується щонайменше одним з наступного: сертифікатом IELTS, TOEFL, Cambridge English Language Assessment або інший, який визначений МОН України, що засвідчує володіння англійською мовою відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти на рівні не нижче B2; результатами вступного іспиту з англійської мови на рівні не менше ніж 80 балів; відомістю успішності з оцінкою на рівні не нижче ніж «добре» за національною шкалою («B» за шкалою ECTS) з навчальної дисципліни «Іноземна мова академічного спрямування» (для всіх спеціальностей освітнього ступеня «доктор філософії» або навчальної дисципліни іншомовної підготовки вільного вибору відповідно до рівня мовної підготовки середній (B2).

5.3 Зазначені в пунктах 4.1.-4.2 положення вимоги не поширюються на іноземних здобувачів вищої освіти та здобувачів вищої освіти без громадянства, для яких англійська мова є рідною.

6 Порядок організації процесу викладання навчальних дисциплін англійською мовою

6.1 Підготовчий етап організації викладання навчальних дисциплін англійською мовою передбачає:

6.1.1 Розробку кафедрами мовної підготовки та гуманітарних дисциплін методичних рекомендацій щодо ефективного викладання навчальних дисциплін англійською мовою;

6.1.2 Встановлення за поданням деканів факультетів/директора Інституту післядипломної освіти, узгодженим з першим проректором та ухваленого рішенням вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика, в навчальному плані освітніх програм обмежень щодо мінімальної та максимальної частки навчальних дисциплін, що викладаються англійською мовою;

6.1.3 Визначення відділом по роботі з іноземними студентами викладачів, які володіють англійською мовою на рівні, достатньому для викладання навчальних дисциплін відповідно до вимог пунктів 3.1, 3.2 цього положення, та доведення цієї інформації до відома завідувачів кафедр НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

6.1.4 Подання завідувачем кафедри НУОЗ України імені П. Л. Шупика пропозицій щодо підвищення кваліфікації викладачів, що потенційно можуть викладати навчальні дисципліни англійською мовою;

6.1.5 Проведення кафедрами, за якими закріплені відповідні навчальні дисципліни, заходів щодо організації та навчально-методичного забезпечення їх викладання англійською мовою.

6.2 Для визначення доцільності започаткування викладання навчальних дисциплін англійською мовою завідувачем кафедри у термін до 01 травня надається службова записка на ім'я першого проректора відповідно до шаблону, наведеного в додатку 1 до цього положення, що містить обґрунтування необхідності започаткування викладання англійською мовою та виділення на наступний навчальний рік додаткового штату професорсько-викладацького складу для розроблення навчально-методичного комплексу.

6.3 Кафедрами, за якими закріплені відповідні навчальні дисципліни, щорічно з урахуванням визначеного переліку навчальних дисциплін, які можуть викладатись англійською мовою з забезпеченням дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, вимог Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та пунктів 5.1.2, 5.1.3 цього Положення, у термін до 01 листопада подається на розгляд першому проректору службова записка щодо дозволу на викладання у наступному навчальному році навчальних дисциплін англійською мовою за шаблоном, наведеним у додатку 2 до цього Положення. Формування груп здобувачів вищої освіти для вивчення навчальних дисциплін англійською мовою здійснюється на підставі заяв у деканаті факультету/дирекції Інституту післядипломної освіти, до якого належить відповідний контингент здобувачів, у термін до 01 вересня з урахуванням розділу 4 цього Положення. Мінімальна кількість здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «магістр» та «доктор філософії» в групах становить не менше ніж 10 осіб включно.

6.4 Відділ по роботі з іноземними студентами розробляє та затверджує програму моніторингу та діагностичний інструментарій для визначення якості викладання англійською мовою фахових дисциплін, проводить відповідний моніторинг.

7 Стимулювання роботи науково-педагогічних працівників, які здійснюють освітній процес англійською мовою

7.1 НУОЗ України імені П. Л. Шупика з урахуванням особливостей та складності підготовки англомовних навчально-методичних матеріалів, підвищеної напруженості роботи з здобувачами вищої освіти при викладанні навчальних дисциплін англійською мовою, згідно з Положенням про

організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою у НУОЗ України імені П. Л. Шупика забезпечується стимулювання активності науково-педагогічних працівників, які здійснюють освітній процес англійською мовою.

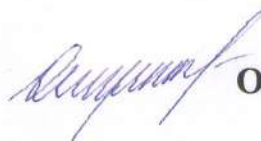
8 Прикінцеві положення

8.1 Це Положення затверджується вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика та вводиться в дію наказом НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

8.2 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення у новій редакції.

8.3 Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

**Проректор з науково-педагогічної
роботи та міжнародного співробітництва**

Олеся ГУЛЬЧІЙ